

C-256/23. sz. ügy

Előzetes döntéshozatal iránti kérelem

A benyújtás napja:

2023. április 20.

A kérdést előterjesztő bíróság:

Bayerisches Verwaltungsgericht Regensburg (Németország)

Az előzetes döntéshozatalra utaló határozat kelte:

2023. április 11.

Felperes:

Európai Vegyianyag-ügynökség (ECHA)

Alperes:

Hallertauer Hopfenveredelungsges. m.b.H.

Ügyiratszám: RN 7 K 19.925

Bayerisches Verwaltungsgericht Regensburg

Az Európai Vegyianyag-ügynökség (ECHA)

[omissis]

– felperes –

[omissis]

és

a Hallertauer Hopfenveredelungsges. m.b.H.

[omissis]

– alperes –

[omissis]

között

a **Regierung von Niederbayern (Alsó-Bajorország kormánya, Németország)**

mint Vertreter des öffentlichen Interesses (a közérdek képviselője, Németország) részvételével

[omissis]

a REACH-díjrendelet szerinti igazgatási díjak iránti követelés
tárgyában

folyamatban lévő közigazgatási perben

a Bayerisches Verwaltungsgericht Regensburg (regensburgi bajor közigazgatási bíróság, Németország) hetedik tanácsa tárgyalás tartása nélkül

2023. április 11-én

meghozza a következő

v é g z é s t :

- I. Az eljárást felfüggeszti.
- II. Az EUMSZ 267. cikk alapján előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdéseket terjeszti az Európai Unió Bírósága elé:
  - 1) Úgy kell-e értelmezni az 1907/2006/EK rendelet 94. cikkének (1) bekezdését, amely szerint az Ügynökség határozatával szemben kereset nyújtható be az Európai Unió Törvényszékéhez, hogy az Ügynökség határozatainak végrehajthatósága is kereset tárgyát képezheti?
  - 2) Az első kérdésre adandó nemleges válasz esetén: úgy kell-e értelmezni az EUMSZ 299. cikk első bekezdését, hogy az nemcsak a Tanács, a Bizottság vagy az Európai Központi Bank által elfogadott jogi aktusokra alkalmazandó, hanem az Európai Vegyianyag-ügynökség által igazgatási díj kiszabása tárgyában hozott határozatokra is?
  - 3) A második kérdésre adandó igenlő válasz esetén: úgy kell-e értelmezni az EUMSZ 299. cikk második bekezdését, hogy a tagállam hatályos polgári eljárási szabályaira való hivatkozás nemcsak az eljárási szabályokra, hanem a hatásköri szabályokra is vonatkozik?

I n d o k o l á s:

I.

Az eljárás tárgyát az 1907/2006/EK rendelet szerinti regisztrálásért fizetendő igazgatási díj megfizetése iránti követelés képezi.

A felperes az Európai Unió helsinki székhelyű ügynöksége. A felperes felelős az 1907/2006/EK rendelet technikai, tudományos és adminisztratív feladatainak irányításáért és kivitelezéséért.

Az 1907/2006/EK rendelet az európai uniós vegyipar versenyképességének növelésére, valamint az emberi egészségnak és a környezetnek a vegyi anyagok által előidézett esetleges kockázatokkal szembeni védelmére irányuló rendelkezéseket tartalmaz.

A vegyi anyagok gyártóit és importőreit az 1907/2006/EK rendelet szerinti regisztrálási kötelezettség terheli. A regisztrálásért igazgatási és egyéb díjakat kell fizetni, amelyek összegét a 340/2008/EK rendelet alapján kell meghatározni. Az igazgatási díjak összege a vállalkozás méretéhez igazodik.

2010. november 16-án az alperes regisztrálási dokumentációt (01-2119485821-32-0037. sz. regisztráció) nyújtott be a felpereshez, és mikrovállalkozásként kedvezményes igazgatási és egyéb díjakra való jogosultságot érvényesített.

A felperes 2013-ban felülvizsgálta az alperesnek a vállalkozás méretére vonatkozó információit. Ezzel összefüggésben 2013. május 31-i levelében felhívta az alperes figyelmét arra, hogy a kis- és középvállalkozások díjkedvezményt vehetnek igénybe. Ehhez a vállalkozás méretére vonatkozó bizonyítékokat kell benyújtani. E bizonyítékok benyújtása nélkül nem biztosítható kedvezmény.

2013. november 20-án a felperes meghozta az SME (2013) 4439 határozatot, és kézbesítette azt az alperesnek. E határozatban a felperes megállapította, hogy az alperes nem jogosult kedvezményes igazgatási díjra. Ezért 9950,00 euró összegű kiegészítő igazgatási díjat kell kivetni. E határozat a jogorvoslati lehetőségekre vonatkozó olyan tájékoztatást tartalmazott, amely szerint [az alperes] a határozat kézhezvételétől számított két hónapon belül keresetet nyújthat be az Európai Unió Törvényszékéhez.

2013. november 22-i levelével a felperes megküldte az alperesnek az SME (2013) 4439 határozatban jelzett, 2013. december 22-én esedékes, 9950,00 euró összegű igazgatási díjról szóló számlát.

2013. december 22-i levelében a felperes emlékeztetett a fennálló fizetési kötelezettségre. Az esedékesség napjaként immár 2014. február 20-at jelölte meg.

Az alperes nem fizette meg az igazgatási díjat, és a 2013. november 20-i SME (2013) 4439 határozattal szemben sem nyújtott be keresetet az Európai Unió Törvényszékéhez.

2019. május 15-én a felperes keresetet nyújtott be a Verwaltungsgericht Regensburghoz (regensburgi közigazgatási bíróság), és 9950,00 euró megfizetését kéri az alperestől.

II.

Az uniós jog releváns rendelkezéseit az alábbiak tartalmazzák:

Az Európai Unió működéséről szóló – a 2009. december 1-jén hatályba lépett Lisszaboni Szerződésen (egységes szerkezetbe foglalt változat: EK HL C 115., 2008. május 9., 47. o.) alapuló és legutóbb a Horvát Köztársaság csatlakozásának feltételeiről, valamint az Európai Unióról szóló szerződés, az Európai Unió működéséről szóló szerződés és az Európai Atomenergia-közösséget létrehozó szerződés kiigazításáról szóló okmánnyal (EU HL L 112/21., 2012. április 24.) 2013. július 1-jei hatállyal módosított – szerződés (a továbbiakban: EUMSZ) 274. cikke

Az olyan vitás ügyeket, amelyekben az Unió az egyik fél, nem lehet erre hivatkozva kizárni a tagállamok bíróságainak hatásköréből, kivéve ha ezt a hatáskört a Szerződések az Európai Unió Bíróságára ruházzák.

EUMSZ 288. cikk

Az Unió hatásköreinek gyakorlása érdekében az intézmények rendeleteket, irányelveket, határozatokat, ajánlásokat és véleményeket fogadnak el.

A rendelet általános hatállyal bír. Teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Az irányelv az elérendő célokat illetően minden címzett tagállamra kötelező, azonban a forma és az eszközök megválasztását a nemzeti hatóságokra hagyja.

A határozat teljes egészében kötelező. Amennyiben külön megjelöli, hogy kik a címzettjei, a határozat kizárólag azokra nézve kötelező, akiket címzettként megjelöl.

Az ajánlások és a vélemények nem kötelezőek.

EUMSZ 299. cikk

A Tanács, a Bizottság vagy az Európai Központi Bank által elfogadott azon jogi aktusok, amelyek – az államokat kivéve – a jogalanyokra vagyoni kötelezettséget rónak, végrehajthatók.

A végrehajtásra annak az államnak a hatályos polgári eljárási szabályai vonatkoznak, amelynek területén a végrehajtásra sor kerül. A határozatot végrehajtási záradékkal az a nemzeti hatóság látja el – az okirat valódiságának vizsgálatán kívül minden más ellenőrzést mellőzve –, amelyet az egyes tagállamok kormányai erre a célra kijelölnek, és amelyről a Bizottságot és az Európai Unió Bíróságát tájékoztatják.

Ha ezeknek az alaki követelményeknek az érintett fél kérelmére eleget tettek, a fél a nemzeti jognak megfelelően közvetlenül az illetékes hatóságtól kérheti a végrehajtást.

A végrehajtást csak az Európai Unió Bíróságának határozata alapján lehet felfüggeszteni. A végrehajtási eljárás szabálytalanságára vonatkozó panaszok tekintetében azonban a nemzeti igazságszolgáltatási szervek rendelkeznek hatáskörrel.

A vegyi anyagok regisztrálásáról, értékeléséről, engedélyezéséről és korlátozásáról (REACH), az Európai Vegyianyag-ügynökség létrehozásáról, az 1999/45/EK irányelv módosításáról, valamint a 793/93/EGK tanácsi rendelet, az 1488/94/EK bizottsági rendelet, a 76/769/EGK tanácsi irányelv, a 91/155/EGK, a 93/67/EGK, a 93/105/EK és a 2000/21/EK bizottsági irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2006. december 18-i 1907/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL 2006. L 396., 1. o.; helyesbítések: HL 2007. L 136., 3. o.; HL 2008. L 141., 22. o.; HL 2009. L 36., 84. o.; HL 2010. L 118., 89. o.; HL 2015. L 212., 39. o.; a továbbiakban: 1907/2006[EK] rendelet) 74. cikke

(1) A 6. cikk (4) bekezdése, a [7]. cikk (1) és (5) bekezdése, a 9. cikk (2) bekezdése, a 11. cikk (4) bekezdése, a 17. cikk (2) bekezdése, a 18. cikk (2) bekezdése, a 19. cikk (3) bekezdése, a 22. cikk (5) bekezdése, a 62. cikk (7) bekezdése és a 92. cikk (3) bekezdése szerint fizetendő díjakat 2008. június 1-jéig, a 133. cikk (3) bekezdésében említett eljárásnak megfelelően elfogadott bizottsági rendeletben kell meghatározni.

(2) Nem kell díjat fizetni azon 1 és 10 tonna közötti mennyiségű anyag regisztrálásáért, amelynek regisztrálási dokumentációja a VII. mellékletben foglalt valamennyi információt tartalmazza.

(3) Az (1) bekezdésben említett díjak összetételének és összegének megállapítása során figyelembe kell venni az Ügynökség és az illetékes hatóság számára e rendelet által előírt munkát, és a díjak mértékét úgy kell meghatározni, hogy az azokból származó bevétel – az Ügynökségnek a 96. cikk (1) bekezdése szerinti egyéb bevételi forrásaival együtt – elégséges legyen az elvégzett szolgáltatások költségének fedezésére. A regisztrálási díjak megállapításakor figyelembe kell venni a VI. cím alapján elvégzendő munkát. A 6. cikk (4) bekezdése, a 7. cikk (1) és (5) bekezdése, a 9. cikk (2) bekezdése, a 11. cikk (4) bekezdése, a 17. cikk (2) bekezdése és a 18. cikk (2) bekezdése esetében a díjak összetételének és összegének megállapítása

során figyelembe kell venni a regisztrálandó anyag mennyiségi tartományát. A kv-k számára minden esetben csökkentett díjat kell megállapítani. A 11. cikk (4) bekezdése esetében a díjak összetételének és mértékének megállapításánál figyelembe kell venni, hogy az információkat együttesen vagy külön nyújtották-e be. A 10. cikk a) pontjának xi. alpontja szerint benyújtott kérelem esetében a díjak összetételének és összegének megállapítása során figyelembe kell venni az Ügynökség által a indoklás értékelése során elvégzendő munkát.

(4) Az (1) bekezdésben említett rendelet meghatározza, hogy a díjak egy részét mely körülmények esetén továbbítják az érintett tagállam illetékes hatóságának.

(5) Az Ügynökség az általa nyújtott egyéb szolgáltatásokért díjat szedhet.

Az 1907/2006[EK] rendelet 94. cikke

(1) A Szerződés 230. cikkével összhangban az Elsőfokú Bírósághoz vagy a Bírósághoz a fellebbezési tanács határozatait, vagy a tanács előtti fellebbezési jog hiányában az Ügynökség határozatait megtámadó kereset nyújtható be.

(2) Amennyiben az Ügynökség elmulasztja a döntéshozatalt, a Szerződés 232. cikkével összhangban mulasztás miatti kereset nyújtható be az Elsőfokú Bírósághoz vagy a Bírósághoz.

(3) Az Ügynökségnek meg kell hoznia az Elsőfokú Bíróság vagy a Bíróság ítéletének betartásához szükséges intézkedéseket.

A vegyi anyagok regisztrálásáról, értékeléséről, engedélyezéséről és korlátozásáról (REACH) szóló 1907/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet alapján az Európai Vegyianyag-ügynökség részére fizetendő díjakról szóló, 2008. április 16-i 340/2008/EK bizottsági rendelet (HL 2008. L 107., 6. o.; a továbbiakban: 340/2008/EK rendelet) 13. cikke

(1) Az a természetes vagy jogi személy, aki, illetve amely állítása szerint a 3–10. cikk szerinti kedvezményes díjra jogosult, erről a díjköteles regisztráció, a regisztráció naprakész tétele, a bejelentés, kérelem, felülvizsgálat, jelentés [helyesen: felülvizsgálati jelentés] vagy fellebbezés benyújtásának időpontjában tájékoztatja az Ügynökséget.

(2) Az a természetes vagy jogi személy, aki, illetve amely állítása szerint az 1907/2006/EK rendelet 74. cikkének (2) bekezdése értelmében díjmentességre jogosult, e jogosultságról a regisztráció iránti kérelem benyújtásának időpontjában tájékoztatja az Ügynökséget.

(3) Az Ügynökség bármikor bizonyítékot kérhet arra vonatkozóan, hogy a kedvezményes díjak vagy a díjmentesség feltételei alkalmazandók.

(4) Amennyiben a természetes vagy jogi személy, aki, illetve amely állítása szerint kedvezményes díjra vagy díjmentességre jogosult, nem tudja bizonyítani e jogosultságát, az Ügynökség kiveti a teljes díjat, továbbá az igazgatási díjat is. Amennyiben a természetes vagy jogi személy, aki, illetve amely állítása szerint kedvezményes díjra jogosult, már befizette ezt a kedvezményes díjat, de nem tudja bizonyítani e jogosultságát, az Ügynökség kiveti a teljes díj fennmaradó részét, továbbá az igazgatási díjat. A 11. cikk (2), (3) és (5) bekezdésének rendelkezései megfelelően alkalmazandók.

A nemzeti jog releváns rendelkezései a következőképpen szólnak:

A legutóbb a 2022. december 19-i törvénnyel (BGBl. I 2478. o.) módosított, 1949. május 23-i Grundgesetz für die Bundesrepublik Deutschland (a Németországi Szövetségi Köztársaság alaptörvénye, BGBl. 1. o., a továbbiakban: GG) 101. cikke

- (1) *A rendkívüli bíróságok nem megengedettek. Senki sem vonható el törvényes bírójától.*
- (2) *Különleges ügykörökben eljáró bíróságokat csak törvény hozhat létre.*

A legutóbb a 2022. december 19-i törvény (BGBl. I 2606. o.) 5. cikkével módosított Gerichtsverfassungsgesetz (a bíróságok szervezetéről szóló törvény) 1975. május 9-én kihirdetett változatának (BGBl. I 1077. o., a továbbiakban: GVG) 17a. §-a

- (1) *Ha valamely bíróság jogerősen elfogadhatónak nyilvánította az előtte igénybe vett bírósági utat, a többi bíróságot köti ez a határozat.*
- (2) *Ha az igénybe vett bírósági út elfogadhatatlan, a bíróság ezt a felek meghallgatását követően hivatalból megállapítja, és a jogvitát ezzel egyidejűleg átteszi az elfogadható bírósági út hatáskörrel és illetékességgel rendelkező bíróságához. Ha több bíróság rendelkezik hatáskörrel, illetve illetékességgel, akkor a jogvitát a felperes vagy a kérelmező által kiválasztandó bírósághoz, illetve választás hiányában a bíróság által meghatározott bírósághoz kell áttenni. A végzés a bírósági út tekintetében köti azt a bíróságot, amelyhez a jogvitát áttették.*
- (3) *Ha az igénybe vett bírósági út elfogadható, ezt a bíróság előzetesen megállapíthatja. Előzetesen kell határoznia, ha valamelyik fél vitatja a bírósági út elfogadhatóságát.*

(4) *A (2) és (3) bekezdés szerinti végzés tárgyalás tartása nélkül is meghozható. A végzést indokolni kell. A végzéssel szemben azonnali fellebbezésnek van helye az alkalmazandó eljárási szabályok szerint. A felsőbb regionális bíróság végzésével szemben a felek csak akkor nyújthatnak be fellebbezést a legfelsőbb szövetségi bírósághoz, ha ezt a végzés engedélyezte. A fellebbezést engedélyezni kell, ha a jogkérdés*

alapvető jelentőségű, vagy ha a bíróság eltér valamely legfelsőbb szövetségi bíróságnak vagy a legfelsőbb szövetségi bíróságok közös tanácsának határozatától. A legfelsőbb szövetségi bíróságot köti a fellebbezés engedélyezése.

(5) Az ügy érdemében hozott határozattal szemben benyújtott jogorvoslati kérelmet elbíráló bíróság nem vizsgálja, hogy az igénybe vett bírósági út elfogadható-e.

(6) Az (1)–(5) bekezdést megfelelően alkalmazni kell a polgári jogvitákban, a családi ügyekben és a nemperes eljárásokban hatáskörrel rendelkező ítélkező testületek tekintetében azok egymáshoz való viszonyában.

A legutóbb a 2023. március 14-i törvény (BGBl. 2023 I 71. sz.) 1. cikkével módosított Verwaltungsgerichtsordnung (a közigazgatási bírósági rendtartásról szóló törvény) 1991. március 19-én kihirdetett változatának (BGBl. I 686. o., a továbbiakban: VwGO) 40. §-a

(1) A közigazgatási bírósági út minden nem alkotmányjogi jellegű közjogi jogvitában igénybe vehető, amennyiben a jogvitát nem utalja szövetségi törvény kifejezetten másik bíróság hatáskörébe[. A] tartományi jog területén a közjogi jogvitákat tartományi törvény is másik bíróság hatáskörébe utalhatja.

(2) A közérdekű áldozathozatalból és a közjogi letéti őrzésből eredő vagyoni igények, valamint a nem közjogi szerződésen alapuló közjogi kötelezettségek megszegéséből eredő kártérítési igények rendes bírósági úton érvényesíthetők; ez nem vonatkozik az alaptörvény 14. cikke (1) bekezdésének második mondata keretében érvényesített kártalanítási igény fennállásával és összegével kapcsolatos jogvitákra. Ez nem érinti a közszolgálati jog különös rendelkezéseit, valamint a jogellenes közigazgatási aktusok visszavonása miatt felmerülő vagyoni hátrányok ellentételezése esetén igénybe vehető bírósági útra vonatkozó különös rendelkezéseket.

A VwGO 167. §-a

(1) Amennyiben e törvény másként nem rendelkezik, a végrehajtásra a Zivilprozeßordnung [polgári perrendtartás] nyolcadik könyvét megfelelően alkalmazni kell. Végrehajtási bíróságként az elsőfokú bíróság jár el.

(2) A megsemmisítés iránti vagy marasztalásra irányuló keresetek nyomán hozott ítéletek csak a költségek tekintetében nyilváníthatók előzetesen végrehajthatónak.

A VwGO 168. §-a

(1) Végrehajtásra a következők alapján kerül sor:

1. jogerős és előzetesen végrehajtható bírósági határozat,
2. ideiglenes intézkedés,
3. perbeli egyezség,
4. költségek megállapításáról szóló végzés,
5. közjogi választottbíróság végrehajthatónak nyilvánított választottbírósági határozata, amennyiben a végrehajthatóságot megállapító határozat jogerőre emelkedett, vagy azt előzetesen végrehajthatónak nyilvánították.

(2) A végrehajtás céljából a felek kérelmükre megkaphatják az ítéletnek a tényállást és a határozat indokolását nem tartalmazó hiteles másolatát, amelynek kézbesítése a teljes ítélet kézbesítésének hatásával azonos hatással bír.

A VwGO 173. §-a

Amennyiben e törvény nem tartalmaz az eljárásra vonatkozó rendelkezéseket, a bíróságok szervezetéről szóló törvényt és a polgári perrendtartást – a 278. § (5) bekezdését és a 278a. §-t is ideértve – megfelelően kell alkalmazni, ha a két eljárásfajta közötti alapvető különbségek nem zárják ki ezt; a polgári perrendtartás 6. könyve nem alkalmazható. A bíróságok szervezetéről szóló törvény tizenhetedik címének rendelkezéseit megfelelően alkalmazni kell azzal, hogy regionális felsőbbbíróságon közigazgatási felsőbbbíróságot, a Bundesgerichtshofon [szövetségi legfelsőbb bíróság, Németország] a Bundesverwaltungsgerichtet [szövetségi közigazgatási bíróság, Németország], a polgári perrendtartáson pedig a közigazgatási bírósági rendtartásról szóló törvényt kell érteni. A polgári perrendtartás 1062. §-a értelmében vett bíróság az illetékes közigazgatási bíróság, a polgári perrendtartás 1065. §-a értelmében vett bíróság pedig az illetékes közigazgatási felsőbbbíróság.

A legutóbb a 2023. február 22-i törvény (BGBl. 2023 I 51. sz.) 19. cikkével módosított polgári perrendtartás 2005. december 5-én kihirdetett változatának (BGBl. I 3202. o.; 2006 I 431. o.; 2007 I 1781. o.; a továbbiakban: ZPO) 753. §-a

- (1) A végrehajtást, amennyiben az nem a bíróságok hatáskörébe tartozik, bírósági végrehajtó folytatja le a hitelező megbízásából.
- (2) A hitelező a végrehajtási megbízás megadásához igénybe veheti a hivatal közreműködését. A hivatal által megbízott bírósági végrehajtót a hitelező által megbízottnak kell tekinteni.
- (3) A Bundesministerium der Justiz und für Verbraucherschutz [szövetségi igazságügyi és fogyasztóvédelmi minisztérium, Németország] felhatalmazást kap arra, hogy a Bundesrat [szövetségi tanács, Németország] egyetértésével rendelet útján kötelező megbízási formanyomtatványokat rendszeresítsen. Az

elektronikus úton benyújtott megbízásokhoz külön formanyomtatványok rendszeresíthetők.

(4) A felek írásban benyújtandó kérelmei és nyilatkozatai, valamint harmadik felek írásban benyújtandó tájékoztatásai, vallomásai, szakvéleményei, fordításai és nyilatkozatai elektronikus dokumentumként is benyújthatók a bírósági végrehajtóhoz. Az elektronikus dokumentumra megfelelően alkalmazni kell a 130a. §-t, az e rendelkezés alapján elfogadott rendeleteket, valamint a 298. §-t. A Bundesregierung [szövetségi kormány, Németország] a 130a. § (2) bekezdésének második mondata szerinti rendeletben különleges technikai keretfeltételeket határozhat meg az elektronikus dokumentumoknak végrehajtási eljárásokban a bírósági végrehajtók által történő továbbítására és feldolgozására vonatkozóan.

(5) A 130d. §-t megfelelően alkalmazni kell.

A ZPO 764. §-a

(1) A végrehajtási cselekmények bíróságok hatáskörébe tartozó elrendelése és az azokban való, bíróságok hatáskörébe tartozó közreműködés a helyi bíróságok mint végrehajtási bíróságok hatáskörébe tartozik.

(2) Amennyiben a törvény nem jelöl ki másik helyi bíróságot, végrehajtási bíróságnak azt a helyi bíróságot kell tekinteni, amelynek illetékességi területén a végrehajtási eljárást le kell folytatni, vagy azt lefolytatták.

(3) A végrehajtási bíróság végzés útján hozza meg határozatait.

1961. február 3-i Bekanntmachung über die Zuständigkeit für die Erteilung der Vollstreckungsklausel zu Entscheidungen von Organen der europäischen Wirtschaftsgemeinschaft und der europäischen Atomgemeinschaft (az Európai Gazdasági Közösség és az Európai Atomenergia-közösség intézményei által hozott határozatok végrehajtási záradékkal történő ellátására vonatkozó hatásköréről szóló közlemény; Bundesgesetzblatt, 1961. évfolyam, II. rész, 50. oldal; a továbbiakban: 1961. február 3-i közlemény)

Az Európai Gazdasági Közösséget létrehozó 1957. március [25]-i szerződés (Bundesgesetzbl. II 753., [766]. o.) 192. cikkének második bekezdése [...] szerinti végrehajtási záradékkal történő ellátásra a Bundesminister der Justiz [szövetségi igazságügyi miniszter, Németország] rendelkezik hatáskörrel.

III.

1. A Verwaltungsgericht (közigazgatási bíróság) döntése az uniós jognak, különösen az 1907/2006/EK rendelet 94. cikkének és az EUMSZ 299. cikknek az értelmezésétől függ. A kereset tárgyában történő döntést megelőzően ezért az

eljárást fel kell függeszteni, és az EUMSZ 267. cikk első bekezdésének b) pontja és második bekezdése alapján az Európai Unió Bíróságának előzetes döntéshozatalát kell kérni.

a) Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett első kérdésről

A kérdést előterjesztő bíróság az első kérdésével arról kíván megbizonyosodni, hogy az uniós bíróságokhoz lehet-e fordulni, ha valamely európai ügynökség jogerős határozat alapján fizetési kötelezettség végrehajtását kéri.

Valamely német bíróság, amely előtt keresetet indítottak, csak akkor hozhat határozatot az ügy érdemében és így a kereset megalapozottságát illetően, ha a bírósági út nyitva áll, és teljesülnek az érdemi határozat meghozatalának egyéb feltételei. Németországban öt önálló bírósági szervezet létezik: a polgári és büntetőügyekben eljáró rendes bíróságok, a munkaügyi bíróságok, a szociális ügyekben eljáró bíróságok, a pénzügyi bíróságok és a közigazgatási bíróságok szervezete.

A megkeresett bíróságnak hivatalból meg kell vizsgálnia az igénybe vett bírósági út elfogadhatóságát. Ha a közigazgatási bírósági utat veszik igénybe annak ellenére, hogy az nem áll nyitva a VwGO 40. §-a és az alávető vagy kivonó jellegű különös hatásköri szabályok alapján, akkor a GVG 17a. §-ának (2) bekezdése értelmében a megkeresett közigazgatási bíróságnak a jogvitára első fokon hatáskörrel és illetékességgel rendelkező bírósághoz kell áttennie a jogvitát. Az a bíróság, amelyhez a jogvitát áttették, nem teheti vissza az ügyet az áttevő bírósághoz, és nem teheti tovább azt valamely másik bírósági út bíróságához sem.

A GVG 17a. §-a (4) bekezdésének első mondata alapján az áttételre végzés útján kerül sor. A GVG 17a. §-a (2) bekezdésének harmadik mondata szerint az áttételről szóló végzés a bírósági út tekintetében köti azt a bíróságot, amelyhez a jogvitát áttették.

Súlyos és nyilvánvaló jogsértések vagy nyilvánvaló tévedés esetén az áttételről szóló végzés kivételesen elveszíti kötőerejét. Ez a helyzet akkor, ha az áttétel az alapvető eljárási elvek figyelmen kívül hagyásán vagy önkényes megfontolásokon alapul. Ilyen önkényesség áll fenn akkor, ha a jogi helyzetet kirívóan tévesen ítélik meg, a képviselt álláspont minden ténybeli alapot nélkülöz, és így az áttétel már elfogadhatatlan módon eltávolodik a törvényes bírónak a GG 101. cikke (1) bekezdésének második mondata szerinti alkotmányos elvétől.

A kérdést előterjesztő bíróságnak ezért meg kell vizsgálnia, hogy a konkrét esetben nyitva áll-e a közigazgatási bírósági út. A közigazgatási bírósági út akkor áll nyitva, ha vagy olyan különös rendelkezést kell alkalmazni, amely ezt a jogkövetkezményt írja elő (alávető jellegű különös hatásköri szabály), vagy teljesülnek a VwGO 40. §-a (1) bekezdésének első mondata szerinti általános rendelkezés feltételei, és a jogvita nincs kifejezetten valamely másik bírósági szervezethez tartozó bíróság hatáskörébe utalva (kivonó jellegű különös hatásköri szabály).

A VwGO 40. §-a (1) bekezdésének első mondata szerint minden nem alkotmányjogi jellegű közjogi jogvitában a közigazgatási bíróságokhoz lehet fordulni, amennyiben a jogvitát nem utalja szövetségi vagy tartományi törvény kifejezetten másik bíróság hatáskörébe.

A kérdést előterjesztő bíróság úgy véli, hogy a közigazgatási bírósági út nyitva állásának értékelése szempontjából a felperes ténybeli érvelésében hivatkozott azon jogviszony jellege a döntő kritérium, amelyből a kereseti igényt eredezteti. A jogviszonyt a felperes kérelme és az annak alátámasztására előadott tényállás alapján kell megállapítani. A jogvita tárgyát, vagyis a perbeli igényt kell tehát alapul venni, amelyet a kereset alátámasztására előadott ténybeli helyzet (a kereseti jogalap) pontosít.

A jelen esetben a felperes 9950,00 euró összegű esedékes és jogerősen kivetett igazgatási díj megfizetését kéri a 340/2008/EK rendelet alapján. A felperes kérelme tehát a fizetési kötelezettség végrehajtási jog alapján történő érvényesítésére irányul.

A végrehajtható okirat eredetétől függ, hogy végrehajtási ügyekben nyitva áll-e a közigazgatási bírósági út. A végrehajtandó követelés anyagi jogi jellege nem bír jelentőséggel, mivel a végrehajtási eljárás tárgya már nem a valamely anyagi jogi igény tárgyában történő döntés, hanem annak az állam hatalmi eszközeivel történő érvényesítése.

A közigazgatási bíróságok végrehajtási eljárásokra vonatkozó hatáskörét kizárólag a VwGO 167. §-a határozza meg, amely *lex specialisként* kiszorítja a VwGO 40. §-a (1) bekezdésének első mondata szerinti általános rendelkezést. Az uralkodó álláspont szerint a VwGO 167. §-ából az következik, hogy a rendelkezés a bírósági utat hivatott meghatározni. A VwGO 167. §-a szerinti különös hatásköri szabály a VwGO 168. §-ának (1) bekezdése szerinti, közigazgatási bírósági eljárásból származó végrehajtható okiratot feltételez. A kérdést előterjesztő bíróság véleménye szerint a konkrét esetben nem teljesül ez a feltétel, mivel a felperes előzetes bírósági eljárás nélkül kötelezi az alperest fizetésre. Nem döntött bíróság arról, hogy keletkezett-e egyáltalán anyagi jogi fizetési igény a 340/2008/EK rendelet alapján. A felperes kizárólag a már jogerőre emelkedett 2013. november 20-i SME (2013) 4439 határozatára alapozza a fizetési igényt.

Elképzelhető, hogy a [z 1907/2006]/EK rendelet 94. cikkének (1) bekezdése kivonó jellegű különös hatásköri szabálynak minősül azzal a következménnyel, hogy a közigazgatási bírósági út nem vehető igénybe, és a Verwaltungsgericht Regensburg (regensburgi közigazgatási bíróság) nem dönthet a kereset tárgyában.

Az [1907/2006/EK rendelet] 94. cikkének (1) bekezdése szerint a jelenlegi EUMSZ 263. cikkel összhangban az uniós bíróságokhoz a fellebbezési tanács határozatait, vagy a tanács előtti fellebbezési jog hiányában az Ügynökség határozatait megtámadó kereset nyújtható be. A 2013. november 20-i SME (2013) 4439 határozat nem megfellebbezhető határozatnak minősül az

1907/2006/EK rendelet 91. cikkének (1) bekezdése alapján, mivel az Ügynökség határozata a 340/2008/EK rendelet 13. cikkének (4) bekezdésén alapul.

Az 1907/2006/EK rendelet 94. cikke (1) bekezdésének kifejezett szövege szerint csak az Ügynökség határozatának megtámadása esetén nyújtható be kereset az uniós bíróságokhoz. Az e rendelkezés értelmében vett megtámadás azt feltételezi, hogy valamely díjfizetésre kötelezett természetes vagy jogi személy keresetet nyújt be. A jelen esetben azonban az Ügynökség kér bírói jogvédelmet a díjfizetésre kötelezett alperessel szemben.

A felperes úgy véli, hogy ilyen helyzetben nem alkalmazható az 1907/2006/EK rendelet 94. cikkének (1) bekezdése. Igaz ugyan, hogy az 1907/2006/EK rendelet 94. cikke jogorvoslati lehetőséget biztosít. E rendelkezés nem teszi azonban lehetővé a felperes számára, hogy a fizetési kötelezettség teljesítése iránt indítson keresetet. A felperes arra sem rendelkezik hatáskörrel, hogy a határozatot németországi jogi személyekkel szemben hajtsa végre.

Az alperes ezzel szemben úgy véli, hogy az uniós jogi intézkedések végrehajtása az uniós bíróságok hatáskörébe tartozik. A bírósági utat átfogóan szabályozza az 1907/2006/EK rendelet 94. cikkének (1) bekezdése. Nem lehet különbséget tenni az igazgatási díj megállapítása és annak érvényesítése között. Az ilyen mesterséges felosztás nem valószínű, mivel az 1907/2006/EK rendelet 94. cikkének (1) bekezdése a felperes mint uniós hatóság igazgatási tevékenységének átfogó ellenőrzésére irányul.

A kérdést előterjesztő bíróság egyetért az alperes megállapításaival, és úgy véli, hogy az 1907/2006/EK rendelet 94. cikkének (1) bekezdése alapján az uniós bíróságokhoz lehet fordulni. Az alperes érvei mellett az is az uniós bíróságok hatásköre mellett szól, hogy egy – a jelen esetben az igazgatási díjak összegét megállapító határozat formáját öltő – közhatalmi intézkedést közvetlenül egy ügynökség hajt végre. Következésképpen az uniós jog közvetlen végrehajtásának esete áll fenn. A német közigazgatási bíróságokhoz ezzel szemben csak azokban az esetekben lehet fordulni, amelyekben a nemzeti hatóságok végzik el az uniós jogi igazgatási cselekményeket (az uniós jog közvetett végrehajtása), mivel ezen esetekben német közhatalmi jogi aktusról van szó. Ezért helyénvalónak tűnik egy ügynökség mint uniós szerv közhatalmi határozatait teljeskörűen az európai bíróságok általi vizsgálat tárgyává tenni.

Az uniós bíróságok hatásköre mellett szól továbbá az EUMSZ 299. cikk negyedik bekezdésében foglalt rendelkezés is, amely szerint a végrehajtás felfüggesztése és az anyagi jogi igény fennmaradásával kapcsolatos jogviták tekintetében az Európai Unió Bírósága kizárólagos hatáskörrel rendelkezik. Az Unión belüli egységes jogalkalmazás biztosítása érdekében nemcsak a végrehajtás felfüggesztésének, hanem – az EUMSZ 299. cikk negyedik bekezdése második mondatának kivételével – a végrehajtási eljárás egészének is az uniós bíróságok által felülvizsgálhatónak kell lennie.

Abban az esetben, ha az Európai Unió Bírósága azt a választ adja az előzetes döntéshozatalra előterjesztett első kérdésre, hogy az 1907/2006/EK rendelet 94. cikkének (1) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy az Ügynökség határozatainak végrehajthatósága is kereset tárgyát képezheti, a kérdést előterjesztő bíróság iránymutatást kér arra vonatkozóan, hogy a folyamatban lévő közigazgatási peres ügyet az Európai Unió Törvényszéke vagy az Európai Unió Bírósága elé kell-e utalni, illetve hogy milyen formában kell ezt megtenni. A nemzeti jog csak a másik bírósági szervezethez tartozó nemzeti bíróságokhoz történő áttételre vonatkozó rendelkezéseket tartalmaz.

b) Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett második kérdéstről

Abban az esetben, ha az Európai Unió Bírósága nemleges választ ad az előzetes döntéshozatalra előterjesztett első kérdésre, ezt követően tisztázni kell, hogy az Ügynökség határozata végrehajthatónak minősül-e az EUMSZ 299. cikk első bekezdése értelmében véve.

Az EUMSZ 299. cikk második bekezdése szerint a végrehajtásra annak az államnak a hatályos polgári eljárási szabályai vonatkoznak, amelynek területén a végrehajtásra sor kerül. Az EUMSZ 299. cikk első bekezdésének szövege szerint azonban ez a rendelkezés csak a Tanács, a Bizottság és az Európai Központi Bank által elfogadott azon jogi aktusokra vonatkozik, amelyek a jogalanyokra vagyoni kötelezettséget rónak.

Igaz ugyan, hogy az EUMSZ 299. cikk első bekezdése nem tartalmaz semmilyen korlátozást a jogi aktusok jellegét illetően, hanem minden olyan jogi aktusra alkalmazandó, amely a jogalanyokra vagyoni kötelezettséget ró (2020. július 16-i ADR Center SpA kontra Európai Bizottság ítélet, C-584/17, ECLI:EU:C:2020:576, 51. pont). Az EUMSZ 299. cikk szövege szerint azonban e cikk csak a Tanács, a Bizottság és az Európai Központi Bank vagyoni kötelezettséget megállapító okirataira vonatkozik. Kifejezetten nem tartozik e cikk hatálya alá más európai intézmények – mint például az ügynökségek – vagyoni kötelezettséget megállapító okiratainak végrehajtása.

Az EUMSZ 299. cikk első bekezdését e rendelkezés rendszertani helye, valamint értelme és célja alapján adott esetben úgy is lehet értelmezni, hogy más európai hatóságok vagyoni kötelezettséget megállapító okiratainak végrehajtására az adott tagállam hatályos polgári eljárási joga vonatkozik (a főtanácsnok ADR Center SpA kontra Európai Bizottság ügyre vonatkozó 2019. november 7-i indítványa, C-584/17, ECLI:EU:C:2019:941, 44. pont).

Az a körülmény, hogy sem az 1907/2006/[EK] rendelet, sem a 340/2008/EK rendelet nem tartalmaz a végrehajtásra vonatkozó különös rendelkezéseket, szintén az EUMSZ 299. cikk olyan tág értelmezése mellett szól, hogy az Ügynökség vagyoni kötelezettséget megállapító okiratai is e cikk hatálya alá tartoznak. Közelebbről megvizsgálva, igaz, hogy az Ügynökség hatáskörrel rendelkezik arra, hogy igazgatási és egyéb díjakat vessen ki. Nem rendelkezik

azonban az igazgatási és egyéb díjakra vonatkozó jogerős határozatok végrehajtásához szükséges eszközökkel. Az uniós jog teljes érvényesülése érdekében az uniós intézményeknek rendelkezniük kell az általuk kibocsátott okiratok végrehajtásának lehetőségével.

Az 1907/2006/EK rendeletben és a 340/2008/EK rendeletben foglalt, a végrehajtásra vonatkozó különös rendelkezések hiányában az EUMSZ 299. cikk szerinti végrehajtási rendelkezést kell alkalmazni.

Az EUMSZ 299. cikk második bekezdésének első mondata annak a tagállamnak a hatályos polgári eljárási szabályaira hivatkozik, amelynek területén a végrehajtásra sor kerül. A Németországi Szövetségi Köztársaságban a polgári eljárásban előírt végrehajtásra a ZPO 8. könyvének rendelkezései (a ZPO 704. és azt követő §-ai) vonatkoznak.

Amennyiben az SME (2013) 4439 határozat az EUMSZ 299. cikk első bekezdése értelmében vett végrehajtható okiratnak minősül, úgy a vagyoni kötelezettséget megállapító okiratot a végrehajtást kérő fél – a jelen esetben az Ügynökség – kérelmére végrehajtási záradékkal kell ellátni, vagyis végrehajthatónak kell nyilvánítani. Az EUMSZ 299. cikk második bekezdésének második mondata szerint a határozatot végrehajtási záradékkal az a nemzeti hatóság látja el, amelyet az egyes tagállamok kormányai kijelölnek, és amelyről a Bizottságot és a Bíróságot tájékoztatják. A Németországi Szövetségi Köztársaságban a szövetségi igazságügyi miniszter rendelkezik hatáskörrel erre (1961. február 3-i közlemény). A határozat végrehajtási záradékkal történő ellátását követően a végrehajtást kérő fél közvetlenül a nemzeti jog szerint hatáskörrel és illetékességgel rendelkező hatósághoz fordulhat (az EUMSZ 299. cikk harmadik bekezdése). A Németországi Szövetségi Köztársaságban a hatáskörrel rendelkező végrehajtási szerv a ZPO 764. §-a alapján a végrehajtási bíróság vagy a ZPO 753. §-a alapján a bírósági végrehajtó.

Az EUMSZ 299. cikk alkalmazhatósága mellett szól továbbá, hogy teljesülnek a végrehajtás további feltételei. Az EUMSZ 299. cikk értelmében vett végrehajtható okirat címzettjei csak természetes és jogi személyek lehetnek. E feltétel teljesül a magánjog hatálya alá tartozó jogi személynek minősülő alperes esetében.

Az EUMSZ 299. cikk egyébiránt végrehajtható okiratként az EUMSZ 288. cikk értelmében vett jogi aktust feltételez. Nemcsak a másodlagos uniós jog absztrakt és általános jogszabályai – mint például a rendeletek vagy irányelvek – minősülnek az e rendelkezés értelmében vett jogi aktusoknak, hanem a határozatok is. Ilyen határozatok különösen az EUMSZ 288. cikk negyedik bekezdésének második mondata szerinti azon határozatok is, amelyek megjelölik, hogy kik a címzettjeik, ha olyan kötelező határozatról van szó, amely közvetlen hatállyal bír a címzett vonatkozásában. Kötelező határozatról van szó akkor, ha valamely intézkedés arra irányul, és alkalmas arra, hogy közvetlen joghatást váltson ki, vagyis jogokat ruházzon vagy kötelezettségeket rójon a határozat címzettjére (1981. november 11-i International Business Machines Corporation

kontra az Európai Közösségek Bizottsága ítélet, 60/81, ECLI: EU:C:1981:264, 9. pont; 2000. június 22-i Holland Királyság kontra az Európai Közösségek Bizottsága ítélet, C-147/96, ECLI: EU:C:2000:335, 25. pont; 1991. március 8-i Emerald Meats kontra Bizottság végzés, C-66/91, ECLI: EU:C:1991:110, 26. pont). E feltétel is teljesül a jelen esetben. Az Ügynökség jogerős határozata igazgatási díj fizetésére kötelezi az alperest.

c) Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett harmadik kérdésről

A kérdést előterjesztő bíróság az előzetes döntéshozatalra előterjesztett harmadik kérdéssel arról kíván megbizonyosodni, hogy átfogóan kell-e értelmezni az annak az államnak a hatályos polgári eljárási szabályaira való hivatkozást, amelynek területén a végrehajtásra sor kerül. A hatályos német polgári eljárási jog nemcsak a szabályos végrehajtási eljárást szabályozza, hanem a hatáskörrel rendelkező végrehajtási szervet is meghatározza. A Németországi Szövetségi Köztársaságban a végrehajtási bíróság (a ZPO [764.] §-a) vagy a bírósági végrehajtó (a ZPO [756.] §-a) lehet a hatáskörrel rendelkező végrehajtási szerv. Ha az EUMSZ 299. cikket úgy kell értelmezni, hogy az nemcsak a végrehajtás lefolytatására irányuló eljárásra, hanem a hatáskörrel rendelkező végrehajtási szervre vonatkozó rendelkezésekre is hivatkozik, akkor e rendelkezésekből kiderül, hogy a jelen jogvitát melyik bírósághoz kell áttenni.

2. Az előzetes döntéshozatal céljából az Európai Unió Bírósága elé terjesztett kérdések relevánsak.

A kérdést előterjesztő bíróság előzetes álláspontja szerint sok minden szőlő mellett, hogy nem lehet a közigazgatási bíróságokhoz fordulni. Ha az Európai Unió Bírósága igenlő választ ad az első kérdésre, akkor az Európai Unió Törvényszékéhez vagy az Európai Unió Bíróságához lehet fordulni, és így a kérdést előterjesztő bíróság nem hozhat érdemi határozatot. Ha viszont az Európai Unió Bírósága igenlő választ ad a második és harmadik kérdésre, akkor a rendes bíróságokhoz lehet fordulni.

Ha a felperes a közigazgatási bírósági utat veszi igénybe annak ellenére, hogy az nem áll nyitva a VwGO 40. §-a és az alávető vagy kivonó jellegű különös rendelkezések alapján, akkor a VwGO 173. §-ának a GVG 17a. §-a (2) bekezdésének első mondatával összefüggésben értelmezett első mondata alapján a megkeresett közigazgatási bíróságnak egy másik bírósági szervezet hatáskörrel és illetékességgel rendelkező bíróságához kell áttennie a jogvitát.

Az áttétel ezért csak az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések tisztázását követően jöhet szóba.

A határozattal szemben nincs helye fellebbezésnek (a VwGO 146. §-ának analógia útján alkalmazott (2) bekezdése)

[omissis]

[alíráások]

A másolat pontosságának és teljességének tanúsítása

Regensburg, 2023. április 14.

[omissis]

[a másolat kiállításával kapcsolatos adatok]

MUNKADOKUMENTUM